

Ring- en terugmeldgegevens versturen naar de Ringcentrale.

Oude- (floppy), nieuwere (email) en de nieuwste (internet) methode en alles wat er bij komt kijken.

Gerrit Speek

Heel vroeger (ja hoor, weer één die over vroeger praat) was het eenvoudig en overzichtelijk: de ingevulde papieren ringlijsten en papieren terugmeldingsformulieren werden per PTT naar de Ringcentrale gestuurd en per diezelfde post werden de terugmelding(en) thuis gestuurd. Overzichtelijk, betrouwbaar en arbeidsintensief op de Ringcentrale. Toen deed in de begin jaren tachtig de thuis-computer (pc) zijn intrede en ook op de Ringcentrale besefte men spoedig dat hier grote mogelijkheden waren. Eind jaren tachtig was de eerste

versie van het programma 'poot' klaar, vanaf 1 januari 1990 (de ringgegevens) en vanaf 1 januari 1993 (de terugmeldingen) tikken alle ringers hun gegevens op hun computer in, of laten dat doen, hulde!

De Ringcentrale vraagt U van uw vangsten een aantal gegevens te noteren met behulp van het programma 'poot' en die gegevens naar ons op te sturen: (1) de ringgegevens, in een rgg-file, (2) de terugmeldgegevens in een tmd-file, (3) evt. relatiegegevens in een rel-file en (4) evt. projectgegevens in een pro-file.

Er zijn drie (3) gangbare methodes om die files bij de Ringcentrale te krijgen:

1. Per floppy: de files op een flop zetten en per post versturen, heerlijk degelijk en ouderwets en het werkt prima. Binnen een paar dagen, ziekte en vakantie uitgezonderd, worden uw gegevens ingelezen en het resultaat van dat inlezen wordt zoals gebruikelijk in de file 'lees.log' op de flop gezet en die flop wordt per post naar u teruggestuurd. Vergeet niet de file lees.log te controleren of alles correct is ingelezen. U ontvangt de terugmeldingen per post thuis. De eigen-ringmeldingen ontvangen we dankbaar, maar daar krijgt u geen bericht van.
2. Per email: verstuur de files naar ons emailadres vogeltrekstation@cto.nioo.knaw.nl en (belangrijk !) let er op dat u de files verstuurt als 'bijlage' (attachment) en niet in de email zelf. Binnen een paar dagen, ziekte en vakantie uitgezonderd, worden uw gegevens ingelezen en het resultaat van dat inlezen wordt zoals gebruikelijk in de 'lees.log'

gezet en die ontvangt u per email. Vergeet niet die file te controleren of alles correct is ingelezen. U ontvangt de terugmeldingen per post thuis. De eigenringmeldingen ontvangen we dankbaar, maar daar krijgt u geen bericht van.

3. Per internet: download (uitleg zie hieronder) de laatste versie van het programma 'poot'. In dat programma zit de verstuur-methode naar onze ftp-site 'ingebakken' (uitleg zie hieronder). Verstuur de files m.b.v. 'poot'. Binnen een paar dagen, ziekte en vakantie uitgezonderd, worden uw gegevens ingelezen en het resultaat van dat inlezen wordt zoals gebruikelijk in de file 'lees.log' gezet en die ontvangt u *per email*. Vergeet niet die file te controleren of alles correct is ingelezen. De terugmeldingen ontvangt u niet per post thuis (dat is onze 'winst', we hoeven geen brieven te vouwen en porto te betalen). Als, weer een paar dagen later, die terugmeldingen zijn verwerkt dan worden die (inclusief alle eigen terugmeldingen, dat is uw 'winst' !) op uw gebruikersruimte op de ftp-site voor u klaargezet. De eerst volgende keer dat u m.b.v. het programma 'poot versie 5.2' contact maakt met de ftp-site worden die terugmeldingen automatisch naar uw pc gekopieerd (uitleg zie hieronder).

Poot versie 4 voor DOS.

Voor diegene die niks van nieuwerwets gedoe met "poot versie 5", "Windows" en internet moet hebben: poot versie 4 voor DOS en versturen per floppy werkt nog steeds prima hoor! Wel de 'poot' versie gebruiken waar de controle op de datum uitgehaald is, anders kun u geen data (datums) invoeren na 31-dec-1999. De DOS versie werkt trouwens ook wel op een Windows pc.

N.B.: files die met poot4 zijn gemaakt kunnen per email naar ons worden verstuurd.
N.B.: files die met poot4 zijn gemaakt kunnen m.b.v. poot5 via internet worden verstuurd.

Vragen.

Voor vragen over het programma 'poot' (versie 4 en 5) verwijs ik altijd naar de handleiding. In de zeven jaren dat ik nu op de Ringcentrale werk heeft mij nog nooit een vraag bereikt waarvan het antwoord niet in de handleiding staat. Omdat het lezen van een handleiding niet ieders sterke punt is worden er regelmatig bijscholingscursus-sen gehouden voor het

gebruik van het programma 'poot'. Als u er echt niet uitkomt, ook niet na collega-ringers te hebben gevraagd: ondergetekende is telefonisch bereikbaar maandag en dinsdag van 10 tot 12 uur.

Voor computervragen die niet met het programma 'poot' te maken hebben kan ik helaas geen tijd vrijmaken, zie daarvoor de handleidingen die bij uw computer en de programma's geleverd zijn.

Gegevens versturen via internet m.b.v. poot5, stap voor stap.

Hulde, U hebt er voor gekozen met de tijd mee te gaan en u wilt ook deze nieuwste methode onder de knie krijgen. Onderstaand wordt stap voor stap uitgelegd wat u moet doen. Voor het geval het de oudere ringers onder ons tot troost is: nieuwe methode's leren heeft niets met leeftijd te maken. Er zijn twintigjarigen onder ons die geen pc durven aanraken en mijn eigen pappie is nu tachtig jaar en verstuurt en ontvangt zijn ring- en terugmeldgegevens per internet en email, hij moppert wel eens, maar krijgt het wel voor elkaar en hij is niet de enige zeventigplusser die dat lukt.

Wilt u van deze nieuwste methode gebruik maken dan moet er wel worden voldaan aan een paar voorwaarden:

- a. U moet een pc hebben die werkt op (Microsoft) Windows versie 95 of hoger (98, ME, NT, 2000). Op Windows 3.11 werkt poot versie 5 niet. Met de keus voor de hardware (de pc) en het besturingssysteem (de windows versie) kan ik u niet anders helpen dan: het programma 'poot' stelt slechts geringe eisen aan uw pc.
- b. U moet een werkende internetverbinding hebben. Met de keuze wat voor soort provider (internet-aanbieder) u in zee moet gaan (kabel of telefoon) en welke provider (chello, worldonline, hetnet, wanadoo en er zijn er nog tientallen meer) kan ik u niet anders helpen dan het volgende op te merken. De kabel (chello) is het duurst: fl 100,= per maand voor een permanente verbinding. Sommige providers vragen geen abonnementsgeld, u betaalt dan alleen uw telefoonkosten en dat is meestal 'locaal' tarief. Voor keuzemogelijkheden zie bv. de consumentengids.
- c. U moet een email-adres hebben. Meestal is dat bij uw internet-provider, maar het kan ook bij iemand anders.

Is voldaan aan bovenstaande drie aspecten dan kan het volgende beginnen:

Downloaden van 'poot versie 5'.

1. Start uw pc.
2. Start het programma dat zorgt voor een internetverbinding.
3. Start het programma 'internet-explorer' (meestal, afhankelijk van de software van uw provider, wordt dat programma automatisch al gestart zodra u verbinding met internet maakt).
4. Maak verbinding met de website: <http://ringio.cto.nioo.knaw.nl> door dit adres in de tikken in de adres-regel linksboven op uw scherm (sluit af met <enter>).
5. Als de verbinding succesvol tot stand is gebracht staat het volgende op uw scherm:

Deze server is bestemd voor de in- en uitvoer van data naar de
Nederlandse Ringcentrale
Vogeltrekstation Arnhem

...

Alleen info over de laatste wijzigingen.

Hele pakket.

Afzonderlijke files.

...

uitleg over "info": ga hier naartoe (één muisklik) voor informatie over de ontwikkeling en de verschillende versies van het programma poot5 en aanverwante files. Ga terug naar de hoofdpagina via een muisklik op de knop "Terug" (Back), linksboven.

uitleg over "hele pakket": ga hier naartoe (één muisklik) als u het hele pakket wilt downloaden (het poot programma, de help file, de info, de CES definities, etc.). Ga terug naar de hoofdpagina via een muisklik op de knop "Terug" (Back), linksboven.

uitleg over "afzonderlijke files": ga hier naartoe (één muisklik) als u niet het hele pakket wilt downloaden, maar slechts een enkele file, b.v. als u in de info hierboven ziet dat de helpfile is verbeterd. Ga terug naar de hoofdpagina via een muisklik op de knop "Terug" (Back), linksboven.

Stel u wilt het hele pakket downloaden:

- a. Eén muisklik op "hele pakket".
- b. Op het scherm komt dan te staan:
FTP directory /pub/poot5/Pakket at ringio.cto.nioo.knaw.nl
etc....
Op het scherm staat dan ook "install.bat" en "PT5.EXE".
- c. Een muisklik op "install.bat".
- d. Het scherm "File Download" komt tevoorschijn.
vink aan (is meestal al aangevinkt) "Save this program to disk".
klik op "OK".
- e. Het scherm "Save AS" komt tevoorschijn.
in het subscherm "Save in": liefst in een kladruimte zoals C:\Temp
klik op "Save".
- f. Na "Download complete" klik op "OK". Het downloaden is nu klaar.
- g. Sluit de internet-explorer af.
- h. Sluit de internet verbinding.

Stel u wilt een afzonderlijke file downloaden:

- a. Eén muisklik op "afzonderlijke files".
- b. Op het scherm komt dan te staan (links boven): "CES-meld.def", "CES-ring.def", "info.txt", "MSVBVM50.DLL", "poot.exe", "POOT.HLP", "POOT.TAB".
- c. Een muisklik op de file die u wilt downloaden.
- d. Zie hierboven vanaf punt d.

Installeren van poot5.

De gecompriëerde bestanden van poot5 en aanverwante files staan nu op uw pc, we hebben ze gecompriëerd (in elkaar geperst) zodat het downloaden wat sneller gaat en dus de telefoon niet zolang open staat.

Nu moet poot5 nog worden geïnstalleerd:

1. Start "Mijn Computer" ("My Computer") of de "Verkenner" ("Explorer").
2. Manoevreer naar de directory waar de gedownloade twee files staan, in bovengenoemd voorbeeld is dat C:\Temp
3. Dubbelklik op "install.bat".
4. Als daarom gevraagd wordt: "press any key to continue".
5. Klaar.

Poot5 is nu geïnstalleerd. Ring- en terugmeldgegevens maken valt buiten het kader van deze uitleg, zie daarvoor de handleiding van het programma. Ik ga er van uit dat u al een paar ring- en terugmeldgegevens hebt gemaakt.

Een wachtwoord om verbinding te kunnen maken met onze ftp-site.

Hopelijk klinkt het u niet vreemd in de oren, maar we hebben onze ftp-site zodanig proberen te beveiligen dat niet iedereen daarop toegang heeft en dus illegaal gegevens kan kopiëren en/of weggooien. Als u m.b.v. 'poot versie 5' contact maakt met de ftp-server moet u uw ringersnummer invullen zodat u op onze site in de juiste directory terecht komt en u moet een wachtwoord invullen opdat niet iemand anders bij uw gegevens kan komen. Dat wachtwoord vraagt u aan door een email te sturen aan het VT waarin u daarom vraagt.

Files (rgg, tmd, rel en pro) versturen via internet naar de Ringcentrale.

1. Start uw pc en start het programma dat zorgt voor de internet verbinding.
2. Start het programma 'poot'; of (1) door linksonder via de knop "start" en "programma's" het programma 'poot' op te zoeken; of (2) zet de "internet-explorer" 'naar beneden' (een muisklik op het minteken rechtsboven op uw scherm) en start 'poot' via het icoon op uw scherm.
3. Klik op "Transport" en daarna op "Internet". U ziet dat het internetadres waarmee contact gemaakt moet worden al is ingevuld.
4. Vul uw ringersnummer en uw wachtwoord in en evt. uw emailadres.
5. Klik op "Status" om te controleren of (1) de internetverbinding correct is, en (2) u m.b.v. uw ringersnummer en wachtwoord contact kunt krijgen met onze ftp-site.
6. Klik op "Verzend file" en het schermje "Filetype" verschijnt.
7. Vink aan welk type u wilt versturen (rgg, tmd, rel of pro) en klik daarna op "OK".
8. Het volgende scherm "Open File" laat u in het subscherm "File" zien welke files van het door u, onder punt 6 geselecteerde type, aanwezig zijn in dezelfde directory (map) als het programma 'poot' staat. Wilt u files verzenden die in een andere directory op uw pc staan, manoeuvreer er dan via het subscherm "Drive" en "Dir" naar toe.
9. In het subscherm "File" selecteert u de file die u wilt versturen, klik daarna op

“OK”.

10. Herhaal punt 6 t/m 9 voor alle files die u wilt versturen.
11. Klik op “Status” om te zien wat u allemaal hebt verstuurd.
12. Via “Verwijder file” kunt u evt. per abuis verstuurd files van onze ftp-site verwijderen.
13. Niks meer te versturen: klik op “Klaar” en de verbinding van poot5 naar onze ftp-site wordt verbroken. N.B. uw internetverbinding staat dan nog steeds ‘open’ !!!, de telefoon tikt dus nog steeds door. Om die verbinding te sluiten moet u de software van uw provider bedienen.

Uw ring- en terugmeldgegevens zijn nu verstuurd naar de Ringcentrale. Binnen een paar dagen, ziekte en vakantie uitgezonderd, worden uw gegevens ingelezen en het resultaat van dat inlezen wordt zoals gebruikelijk in de file ‘lees.log’ gezet en die ontvangt u *per email*. Vergeet niet die file te controleren of alles correct is ingelezen.

Terugmeldingen van de Ringcentrale naar u.

De terugmeldingen ontvangt u niet per post thuis (dat is onze ‘winst’, we hoeven geen porto te betalen). Als, weer een paar dagen later, die terugmeldingen zijn verwerkt dan worden die (inclusief alle *eigen* terugmeldingen, dat is uw ‘winst’ !) op uw gebruikersruimte op onze ftp-site voor u klaargezet, u ontvangt daarvan bericht via email (“datum, tijd, Nieuwe combi record(s) beschikbaar”). N.B. ze staan alleen nog maar klaar voor u op onze ftp-site, nu moeten ze nog via internet naar u worden overgebracht. U moet daarvoor m.b.v. het programma ‘poot versie 5.2’ contact maken met die ftp-site en dan worden die terugmeldingen automatisch naar uw pc gekopieerd. Dat contact maken doet u door onder “Files versturen via internet naar de Ringcentrale” (zie hierboven) de punten 1 t/m 5 uit te voeren. Voila. De terugmeldingen worden op uw pc gezet in de file “combi.txt”. Te bekijken en printen via “poot”, “Combinatie”, “file”, klik op “combi.txt” in het subscherm “File”, klik daarna op “OK”. Iedere keer als u nieuwe terugmeldingen via internet van ons binnenkrijgt wordt de bestaande file met terugmeldingen op uw pc (“combi.txt”) niet overschreven maar aangevuld. Tip: maak regelmatig een backup (reserve kopie) van die file.

Voor meer info over deze terugmeldingen zie in de help van het programma ‘poot’ bij “Combinatie”.

Wel invoeren via internet en toch terugmeldingen ontvangen per PTT post.

Voor de volledigheid en de duidelijkheid: als u (nog) geen vertrouwen hebt in het ontvangen van uw terugmeldingen via internet en die graag via de vertrouwde PTT-post thuis wilt blijven ontvangen, dan kunt u uw gegevens wel degelijk via internet naar ons opsturen. Het is niet en opsturen per internet en dus ontvangen per internet, dat kan worden los gekoppeld. Vinden we minder leuk op de Ringcentrale, wij zitten weer brieven te vouwen, in te pakken en porto te betalen, maar het kan wel, zie ook de help van het programma 'poot'. Even een email naar ondergetekende en die maakt dat voor u voor elkaar. Want invoeren per internet en terugmeldingen per PTT post vinden we veel prettiger dan alles per post.

Hebt u over het bovenstaande toch nog vragen: laat het horen, liefst per email, en ik zet het antwoord er bij.

Gerrit Speek
Ringcentrale

